

EGYENLŐSÉG.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV; Váci-utca 11.

hová minden küldemény intézendő.

TÁRSADALMI HETILAP.

SZERKESZTI

BOGDÁNYI MÓR

Előfizetési feltételek:

Egész évre házhöz küldve . . . 8 frt.

Félévre 4 "

Negyedévre 2 "

Egyes szám ára 16 kr.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Tisza jubileumához.

Tisza Kálmán, Magyarország miniszterelnöke, miniszterelnökségének tizedik évfordulóját ünnepli. Van ok az ünneplésre. A mit Tisza Kálmán tíz év alatt türt, szenvedett, örült, alkotott, az talán alig adna jogczimet ez ünneplésre, de, hogy magyar államférfi a magyar nemzetet, a tíz év alatt lefolyt események között úgy birta folyton vezetni, hogy ez ország államisága megizmosodott, azon van örvideni való.

Az egész ország ünnepli és az egész ország tárgyalja Tisza Kálmán érdemeit, a melyek közé belevegyül ellenzőinek kifogása is, oly kifogások, melyekkel azonban az ünneplés jogosultságát megdönteni nem is akarják.

Az ország összeségében benne vannak a zsidók is és a zsidók szintén jubilálnak, csatlakoznak szivból a jubileumhoz. És mi, a zsidóság érdekeinek szerény organuma, csatlakozunk hitsorsosaink érdelemnyilvánításához. Tisza Kálmán azonban, mint első sorban politikus, második sorban ember, ennek a jubilálásnak az értékét egyedül az őszinteségben keresi, és mert ott keresi, ott kell keresnie, meg kell engedni az Egyenlőségnek is, hogy teljesen őszinte legyen.

A jubileum örömjajában is konstatalni kell, hogy a zsidóság ennek az ünnepeletetésnek is érzi némi keserűségét, ennek a jubileumnak is van keserűség mellék ize.

A jubileum alkalmával feltűnően kell látnunk, hogy Tisza Kálmán hatalmas, mindenható férfiú Magyarországon, és bármikép vélekedjék is akárki Tisza Kálmán egyéni tulajdonairól, államférfiúi sajtóságairól, azt párthivének, ellenzékinék el kell ismernie, hogy Magyarországon még senkinek a nemzet fölött akkora hatalma nem volt, mint Tiszának. Hogy hogyan gyűlt össze kezében e hatalom, az mellékes kérdés, mi csak az elvitázhatlan ténynyel számolunk, azzal a ténynyel, a mit éreznie kell mindenkinek Magyarországon.

És ez a mindenható, erős államférfi nem tartóztatta fel azt az áramlatot, mely a zsidónak társadalmi és politikai helyzetét megingatta annyira, hogy még ma is zsidó tehetséget, zsidó tisztességet nem akarnak ismerni, és ha mégis a közéleti faktoraként megmaradt, ezt egyedül vagyónának, pénzének köszöni, de ha persze nem volna, alábbvaló, megvetettebb volna ma is a páriánál. Tisza Kálmán ezt az áramlatot nem tartóztatta fel. Nem akarta-e, vagy csak későn fordult ez áramlat felé figyelme, ki tudná ezt megmondani. Mi csak a tényt konstataljuk, a tényt, melynek szomorú illusztrációját nyújtja közéletünk minden ága.

Nem kell messzire mennünk példaért. Itt van maga a főváros. A főváros törvényhatósági bizottságában csak nagynehezen bir helyet foglalni hatvan zsidó, a mely szám a lakosság arányához is már csekély. És mire képes e hatvan zsidó? Hogy meg van bennük a legjobb akarat saját felekezetük érdekeit előmozdítani, az nem szenved kétséget. És ez akarat mögött ott áll súlynak az az elvitázhatlan tény, hogy a főváros összes hét milliót fölülhaladó budgetjének többjét mint felét zsidók fizetik. Ennek daczára még a felszólalás is kényes és nehéz dolog részükre. Hisz ott a példa, hogy mikor a zsidóság önmaga tartja fen templomait, egyházait, iskoláit, humanisztikus intézeteit, és a körülmények folytán egy új iskola felállításáról van szó, akkor a főváros oda dob segély czimén a zsidóságnak nyolcz ezer forintot, ugyanoly összeget, a mely egy vagyonosabb zsidó községi adójával is alig ér fel. Mi ennek magyarázata? Hol leljük ennek kulcsát? Egyszerűen abban a körülményben, hogy a zsidót és a zsidónak a társadalmi állását szeretik semminek sem tekinteni.

Vagy előnyösebb a helyzetük a politikában és a társadalmi élet többi terén? Micsoda szerepe van a zsidóságnak a politikában? Szerencsájüknek kell tartani, hogy megtüretnek, és a türelem discsőségét kell zengeniök azért, mert a magyar par-

lamentben mégis meghódítottak, sokszor kieroszakoltak egy pár ülést. A bírósági és közigazgatási hivatalok el vannak mintegy zárva előlük, és ha sikerül s itt ott, fehér hollóként egy egy zsidónak a bírói karba bejutni, mint a pestistől őrzik tőlük a közigazgatási szakot. Vagy ott a diplomaciai pálya. Ha valaki, a zsidó kitünik bő és alapos nyelvismeretei által; agilitása annyi van, hogy ebből kovácsolják ellene az egyik vádat; tehetsége mindennemű tudomány elsajátítására közmondásos. És mégis a diplomacia ép úgy zárva van előtte, mint a közigazgatás, és ha van egy emberük ezen a pályán, az először is hódító egyéni tulajdonainak, és e mellett pártfogásnak köszönheti előmenetelét, oly pártfogásnak, a mit a pártfogónak bűnül rótnak fel

Mindenütt, minden téren a legutolsó mégis a zsidó. És miért van ez így? Miért engedte Tisza azt, hogy a zsidó magyarok ennyire jussanak? Nem állott volna hatalmában ezt ép úgy, mint a nyílt antiszemizmust megakadályozni?

Azok a momentumok, melyek Tisza jubileumát országossá teszik, magukkal ragadják a zsidóságot is és őszinte üdvözlettel járulnak az ünnephez. Nem lehet ezek elől elzárkózni senkinek, sem a zsidó vallásu magyarnak sem, sem más hazatának. Jubilálunk szívből, őszintén. De bár e melékize ne volna meg reánk nézve az öröme, és ha van Tiszával szemben óhajtásunk, kívánságunk, ezek közé oda soroljuk azt is, hogy a rajzolt állapotok megszüntetésére is fordítsa figyelmét. Tápláljuk e reményt és e remény teszi erőteljessé a zsidóság üdvözlő szavát: Ad multos annos!

A legújabb rendelet.

Trefort vallás- és közoktatásügyi miniszter e héten rendeletet bocsátott ki, melynek az a célja, hogy a zsidó anyakönyvek körül állítólag tapasztalt rendetlenségek megszüntetessenek. Mielőtt a rendelet tartalmára áttérnénk, mindenek előtt kijelentjük, hogy az az indok, mely a miniszter ur rendelete alapjául szolgál tendenciozus információkból van merítve, mert a zsidó anyakönyvek vezetése nem volt rendetlen; az orthodox községekben ép úgy mint a neologokéban az anyakönyvek szigorú pontossággal lőnek vezetve, ezt hallhatta a miniszter azon elfogulatlanul ítélő férfaktól is, kik mielőtt itélnének, megszoktak győződni az ügyek állásáról.

Bevádolni persze könnyű dolog, csak egy kis lelkiismeretlenség köll hozzá, és mi zsidó magyarok — fájdalom — nem egyszer győződhettünk meg arról, hogy nem igen szokták válogatni a kifejezéseket, főleg mikor amugy is tudják, hogy kedves munkát végeznek a befektetéssel.

Ismételve kijelentjük tehát, hogy a kérdéses rendeletre nem volt szükség, a zsidó anyakönyvek anélkül is rendesen vezették.

A kérdés már most az: valljon mi célja e rendeletnek és mi volt a tulajdonképeni mozgató ok arra, hogy kiadassék? Nézetünk szerint az a tény, hogy Trefort vallás- és közoktatásügyi miniszter ur a zsidó magyarok községi autonómiáját már régóta nem tekinti barátságos szemmel és hogy mindenáron megakarta nyirbálni.

Ezt jól tudták azok, kik az ő szemeiből leolvassák vágyait és nyomban előállottak különféle panaszokkal a zsidó anyakönyvek vezetése ellen, hogy ürügy legyen

TÁRCZA.

Tanulmányok.

— Az Egyenlőség eredeti tárczája. —

Közli: *Velencei Lajos.*

VIII.

Nevezett elbeszélésben Gelb Dávid „a zöldhátú zsidó» nagy rajongónak van bemutatva. Unokáját egy keresztény fiatal ember elcsábítja, Ráchel meg lett gyálázva, amiért is nagyatyja meggyilkolja őt. Nem tűrhetette mint igazhívő, hogy Ráchel a bűn posványában fetrengjen, e ért „az Urhoz fordult tanácsért, s az Ur kezébe adta büntető ostorát«, vallási rajongásában azt gondolja, hogy egyedül ő van hivatva unokája felett itélni.

Kisfaludy is, épugy mint Józsika, jó színben akarja feltüntetni a zsidót, de annyira túlozza fanatizmusát, hogy nem is látszhatik valószínűnek. Telve van »A gyilkos« cz. vigjátéka valószínűtlenséggel. Egy fősvény postamester a házában levő árvaleányt szeretne elvenni, de a háza magának szemelte ki, s különféle áruhában jelenik meg, hogy atyját rászedje, ami végre egy nagylelkű zsidó

közbejöttével sikerül. Mily valószínűtlenség az, hogy egy zsidó elengedje az adósságot és még adozzon is 500 aranyat, hogy csak a két fiatal egymast boldogítsa! Kisfaludy a tulzásra, könnyelműségéből eredő optimismusánál fogva, hajlandó s innen magyarázható a zsidónak ríktó színben való feltüntetése. Általános tipikus vonásokat nem is találunk itt, kivéve azt, hogy a zsidó kölcsönöz! de alig lehet elképzelnünk, hogy azon időben a zsidók oly bőkezűek lettek volna, hogy ajándékokra adják ki szép aranyaikat.

Hasonlóképen T o t h E d é n e k ezen korban lefolyó színművében (F a l u r o s s z a) szereplő Makkhetes zsidó korcsmárosnál találunk némi kidomborodó tipikus vonást, kivéve a törvény elől való nagy rettegést. Külömben ezen korcsmáros zsidó létét abból tudjuk, hogy »tekintetes ur« helyett »thehinhethes ór«-at, vagy »törvény« helyett »thürvény«-t mond

»Szerencsés jó napot kívánok, thehinhethes csendbuzhos ór« mondja a korcsmáros.

»Szervusz.«

„Én rám thalán nincs szüksége, ugy-e khérem?“

»De bizon . . .«

egy olyan rendelet kibocsátására, mely az egész községi autonómiát fejére állítja, és illuzoriussá teszi. Vannak azonban, a kik a miniszter urnak rendeletében azt a törekvést látják kifejezve, melyszerint a magyar zsidóság végre e g y s é g e s felekezetté tömörüljön és hogy a jelenlegi orthodox, statusquó, statusquó ante és neológ különlegességek összeolvadnak a magyar zsidó felekezet összfogalmába. Hogy célt érhessen, a miniszter ur első sorban 465 anyakönyvi kerületre osztotta fel az országot, hogy ez által a különféle ritusu zsidókat egymáshoz közelebb hozza.

Az ily módon praeparált zsidóságot aztán nem sokára egyetemes gyűlésre fogja összehívni, mely alkalommal többé nem kell tartania attól, hogy az orthodox elemek fogják a többséget képezni. Ez volt eddig annak oka, hogy a miniszter a zsidó egyházi és községi viszonyok ziláltsága daczára sem hívott össze kongresszust, bár törvényesen is kötelezve lett volna ezt tenni.

A miniszter folyton attól tartott, hogy ez ülésen az orthodoxok többségben lesznek, a mi neki semmi áron sem tetszett. Az új rendeletről pedig azt a hatást várja, hogy egy legvözelebbi kongresszusra a neolog majoritásnak fogja egyengetni az utat és ezért adta ki, nem törődve a magyar zsidóság által emelt ellenvetésekre.

De bármiképpen legyen a dolog, mi a rendelettel nem igen tudunk megbarátkozni, még pedig azért, mert a zsidóság autonóm jogait csorbitja. De az eljárás ellen is van kifogásunk, mert álutakon akar valamit kivinni, a mi nekünk rendes uton kéne történnie. Ha a miniszter urnak az orthodox majoritás nem tetszik, hát ne szorítsa keblére, erre őt senki sem kényszerítheti; de állampolgá-

roktól megvonni alkotmányos felekezeti jogait, az semmiképpen se járja, még akkor sem, mikor — zsidókról van szó és mikor e zsidók azonfelül orthodoxok volnának is.

Az izraelita anyakönyvek „rendezése.”

Az izraelita anyakönyvi ügy „rendezése” tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszter valamennyi törvényhatósághoz az izraelita anyakönyvek vezetésére nézve terjedelmes rendeletet adott ki, melyet a következőkben közölhetünk:

«1924. eln. sz. 1885.

A császári és apost. kir. felségének Bécsben. f. évi június hava 17-ik napján kelt legfelsőbb elhatározásával nyert felhatalmazás alapján elrendelem, hogy az izraelita hitfelekezet anyakönyvei 1886. évi január 1-től kezdve, az általam jóváhagyott és kellő számu példányokban ide zárt szabályrendelet értelmében az ennek kiegészítő részét képező kimutatásban feltüntetett anyakönyvi kerületek szerint az illető székhelyeken vezetessenek.

Felhivom (czimet), hogy a szabályrendelet 16. §-ában előirt intézkedéseket haladék nélkül megtegye nemkülönböztetve a 20. §-ban foglaltak iránt is megfelelő időben intézkedjék.

Trefort, s. k.

A szabályrendelet 21 szakaszt foglal magában, melyeknek határozmányait röviden a következőkben ismeretjük:

Minden izraelita ama kerület székhelyén tartozik anyakönyveltetni, melynek kerületében lakhelye beosztva van. (1 §.) Az 1840. XXIX. t. cz. 3. §-ához képest az anyakönyveket mindenütt csak amaz egyén vezetheti, ki a rabbisági funkciók ellátásával van megbízva, megkívánatik azonban, hogy a rabbi vagy helyettes legalább négy középiskola osztályt végzett, és nagykoru magyar

»Ugy hát elmegyek, mert a thurvény én előttem szent.«

Sokkal jellemzőbb E ö t v ö s n e k »Üveges zsidó“-ja, kivel a szerző határozott célt akart elérni. Bárá Eötvös József, a központosítási rendszer bajnoka, hallatja kiáltó szavát a megyerendszer reformja mellett. »A falu jegyzője« cz. regényében. A megyei visszaéléseknek képét nyújtja itt elénk, melyek, ha minden egyes vonásai bebizonyítható valóság voltak is, de így együtt torzképek a valónak, s annál igazságtalanabb, mert míg a főérdek a társadalom alsó rétegének jut, hol a bűn a szenvedő erény dicsőségében mutattatik fel, a kiváló osztály mindvégig az nevetségességnek, s minden gyarlóság, sőt gazságok képviselőjévé tétetik. Ezen korban szerepel Eötvös „Üveges zsidója“ feltüntetve a legaljasabb jellemmel, határt nem ismerő álnokság és szemtelenséggel, Hogy minél megvetendőbb színben álljon előttünk, elmondja az író még személyleírását is; tagjai gyengék, rajtuk nagy fej, arcza himlőhelyes, vörös haja homlokára lógott... stb. Az üveges zsidó ki akarja kémlelni. Tengelyinek, a falu jegyzőjének, szobáját, hol az irományait szokta tartani. A legnagyobb alázatosság és bókolással lép be a terembe, s jóllehet, hogy az ott levő lány többször kiutasítja, mégis ott marad, különböző kérdésekkel

és tettetett ijedtséggel huzza halasztja az időt, míg a szobát teljesen kifürkészte.

Igy kezdődik a zsidó szereplése Eötvös regényében. Valjon az író, kiről mondhatni, hogy valósággal küzdött az emancipációért, azzal vélte-e célját inkább elérhetni, ha minél megvetendőbb jellemmel mutatja be a zsidót? Igen. Mert midőn Eötvös a zsidót jellemzi, akkor egyszersmind korának szemére lobbantja a jogtalanságokat, melyekkel sujtják a zsidókat. Kizárják őket a társadalomból, az urak, gazságuk leleplezésére, a zsidót használják fel eszközül, s így a mindenünnen való kizárás mintegy kényszeríti a zsidót valamely gonosztett elkövetésére,

Az üveges zsidót is a gonosz Macskaházy bérelte fel, de amannak gyávasága oly fokra hág, hogy nem meri egyedül magára vállalni az iratok elrablását, s megalkuszik a falu rettegett rablójával, ~~Violával~~; ketten akarják feltörni Tengelyi ládáját, de rajtakaptnak. A zsidót ott találják, azonban leleményességével minden veszélyt elhárít magáról.

Majd ismét Réthyné fogadja őt fel, hogy gyilkolja meg Macskaházyt. Meg akar felelni feladatának, de Viola megelőzi őt.

A kastélyban összeszalad a cselédség, a zsidót ott

állampolgár legyen. (2. §.) A 3—8 §§-ok az anyakönyvvezető választása, fizetésének meghatározása és a tanácskozás módjára nézve a kerületnek teljes önkormányzati jogot engednek, de a választás eredménye, a megválasztott egyén képesítési okmányaival a közigazgatási bizottság elé terjesztendők a végből, hogy ez magának az anyakönyvvezető képzettségi fokáról meggyőződést szerezhessen. Ha a kerület ismételt hatósági felhívás dacára vonatkodnék alkalmas anyakönyvvezetőt választani vagy egyáltalán az anyakönyvvezetői állás betöltése iránt gondoskodni, ez esetben jogában áll a közigazgatási bizottságnak a kerület költségére anyakönyvvezetőt alkalmazni. — A 9. §-ban az anyakönyvvezető kötelességei vannak felsorolva; oly kötelességek ezek, melyek a keresztény felekezetek anyakönyvvezetőire nézve is fennállanak. A 10. §-ban az anyakönyvvezető rabbinak 50—100 forintig terjedhető bírság terhe alatt kötelességévé tétetik, hogy az esetben, ha az anyakönyvi kerületben több rabbi van alkalmazva, ezek közül az eseketés eszközlésével azt bizza meg, kit a felek kívánnak. A 11. és 12 §§-ok az anyakönyvek rovatainak jegyzékét és megőrzésük módjának meghatározását tartalmazzák. Az anyakönyvi esetek, ha a hivatal helyben van, három különben pedig 8 nap alatt 5—50 frtig terjedhető bírság terhe alatt jelentendők be. A bejelentésre kötelezvék a következő sorrend szerint: 1. Születési esetekben: a) az apa, b) a szülésznő, c) az orvos, d) minden jelenlevő, e) az anya; 2. házassági esetekben: a) a jegyes pár, b) a ki az esketést végrehajtja, c) a tanúk; 3. halálesetekben: a) a családfő, b) a jelenlevő családtagok, c) a háztulajdonos, d) a chevra kadisa, e) a kórházakban és intézetekben: az igazgató (13. §.) A hatóságok jogában és kötelességében áll az anyakönyveket évenként egyszer megvizsgáltatni (14. §.) — A pénz-bírságok az országos izraelita iskolaalap javára fordítandók (15. §.) A 16—21. §§-ok az átmeneti intézkedéseket tartalmazzák. A szabályrendelet 1886. évi jan. 1-én lép hatályba, mely naptól fogva az izraelita hitközségek szabad anyakönyv vezetése megszűnik. A már alkalmazásban levő rabbik, az esetben is megbízhatók az anyakönyvek további vezetésével, ha a megkívánt elméleti képzettséget

kimutatni nem képesek, feltéve, hogy működésük ellen a hatóságok részéről eddig kifogás nem tétetett. — Ha egy és ugyanazon helyiségben, több külön-külön anyakönyvvezetéssel bíró izraelita hitközség létezik, az anyakönyvvezetés egyesítése kísérendő meg; a gyengébb izraelita hitközségnek szabadságában áll ugyan külön anyakönyvvezetésnek meghagyása iránt folyamodni, de tartozik az esetben beigazolni, hogy képesített anyakönyvvezetője van, kinek eltartásáról gondoskodni bír, és hogy intézkedni fog, hogy a nála bejelentett anyakönyvi esetek egyszersmind a másik hitközségnél is be ne jegyeztessenek. Egy és ugyanazon helyiségben létező két izraelita hitközségnek külön-külön anyakönyvvezetés engedélyezése iránti kérelmek fölött a közigazgatási bizottság és felfolyamodás esetében a vallás és közoktatás miniszterium határoz.

A szabályrendelet mellékletében foglaltatik az anyakönyvi kerületek és székhelyek kimutatása. Az egész ország 465 izr. anyakönyvi kerületre van felosztva. A kerületek beosztása az izraelita hitközségektől begyűjtött adatok és a törvényhatóságok véleményei alapján eszközöltetett.

A Tisza-jubileum és a zsidók.

Dr. Visontai Soma ismert budapesti ügyvéd és a függetlenségi párt egyik házon kívüli hive, az Egyetértés egyik e heti számában nyilatkozik a fölött, hogy a zsidó vallás képviselői az összes küldöttségek közt legutoljára a rendőrségi személyzettel együtt, illetve csak ez előtt bocsáttanak a miniszter elé. E megalázást Dr. Visontai a rendező bizottság tapintatlanságának akarja betudni, és mivel e rendező bizottság a kormánypárt kiválóbb tagjaiból áll, elítéli az egész pártot, Dr. Visontai nyilatkozata különben így hangzik:

„Mély megbotránkozást kelt a közönség ama rétegeiben — melyekben a szabadelvűnek nevezett mostani

fogják s átadják a törvénytörőknek. A hinárból menekülni akar s azt mondja:

»A kastély ablakait akartam megcsinálni, s ily módon találtak ott a kastélyban.«

Látván, hogy ezen kifogása nem válik hasznára, mást gondol ki. Tudta ő jól, hogy Réthyné, aki felbérelte védeni, s ráijeszt a törvénytörők előtt:

„A nagyságos asszony régen ismer, mindig becsületesen viseltem magamat; de a tekintetes ur úgy megkinoz, hogy végre inkább mindent magamra veszek. Hátul a hajdu ver, elől a főbíró ur maga mellbe lökdös s szakállamat tépi. Én akárkit belekeverek a bajba, semhogy tovább ennyit szenvedjek!“

Réthyné csakugyan megijedt erre, jót akar érte állni, minden befolyását érvényesíteni akarja, de hasztalan, a zsidót tömlöczbe dobják.⁵

Eötvös mindaddig a legaljasabb jellemmel festi a zsidót, s ezt csak azért teszi, hogy később minél inkább kitűnjék nemes gondolat módja, midőn nem kell többé már félnie az urak erőszakoskodásaitól. A tömlöczben ragályos betegség ütött ki, mely az »Üveges zsidó«-t is ágyba vetette. Nincs, ki vele törődjék, fájdalmaiban senki se vigasztalja őt, a hajdú grombaságokkal illeti. Beteg-

sége alatt emlékezetébe idézi multját, egész életét. A lelkes meglátogatja őt naponta többször is. A zsidó legmélyebb alázattal beszél vele, elhagyottságában megkedveli őt, de kikereszkedésről hállani se akar.

„Apáim vallását, mondja a lelkészhez, nem hagyhatom el. Mily alávalónak kellene lennem, ha, miután egész életemben alig tettem más jót, minthogy magamat vallásomtól elcsábítani nem engedém, most megrontom még azt is, s hitemtől elpártolnék; nincs semmi, amit a tiszteletes urért meg nem tennék, csak ez egyet ne kívánja tőlem!“

Valjon szebb színben állithatta volna-e élénk Eötvös a zsidót? Nem. A nemeslelkűség legnagyobb fokával volt ő felruházva. Minden gonoszság melyet elkövetett, majd Macskaházy, majd meg Réthyné által lett ráparancsolva. Mit tehetett volna ő a tehetetlen, megvetett zsidó oly nagy urakkal szemben? Csak halálos ágyán gerjeszti föl szivünkben az iránta való szánalmat, midőn számot vetve földi életével, visszautasítja a lelkész ajánlatát. S valóban egy ily nemes lélek feltűntetésével nem téveszthette el az író a célzott hatást.

(Folytatása következik.)

kormány és uralkodó politikai párt szemfényvesztő mes-terfogásai a valódi szabadelvűség és jogegyenlőség esz-méit még nem tudták elszkamotálni — a Tisza-jubileum rendezőségének egy tapintatlan intézkedése. Abban a sorrendben ugyanis, melyben a küldöttségek tisztelegnek, a vallásfelekezetek a törvényhozás tag-jai után foglalnak helyet; mindazáltal a vallásfelekeze-tek küldöttségei közül a zsidó vallás képviselői a ren-dező bizottság által egyenesen kiutasítottak és a mint a programban olvasható, az összes küldöttségek után leg-utoljára a rendőrségi személyzettel együtt, illetve csak ez-előtt bocsátatnak a miniszter elé. A szabadelvű párt te-hát egyenesen demonstrálni akarja, hogy Magyarországon a zsidóságot nem tekinti többé felekezetnek, hanem egy »en canaille« bánásmódban részesítendő szektának vagy fajnak. Hiszen így kellene ennek tulajdonképpen lenni. A magyarországi zsidó vallású polgároknak, a kik a legutóbbi or-szágos képviselőválasztás alkalmával is a mostani kor-mánynak uszályhordozói voltak, nem árt ily ünnepélyes alkalommal egy kis leczkét adni abból, a mit sohasem akartak eddig megtanulni, hogy a Magyarországon ural-kodó zsidóellenes áramlatnak legnagyobb szítója »a sza-badelvű« kormány volt. Tisza Kálmán jubileumán a zsidók csak utolsó helyen foglalhatnak helyet, mert hiszen az ő kormánya alatt léptek a legintoleránsabb, a legzsidóelle-nesebb intézmények és intézkedések életbe. A miniszter-elnök éveken át türte az antiszemitizmust, hogy aztán a rettegő zsidóságot taktikai eszközöként használhassa fel a választásnál. Mindez jó, ha most eszébe jut a magyar zsi-dóságnak, mikor jubileumnál páriaképek bánnak el vele a „szabadelvűek“ táborában. Mi pedig — a zsidók körében erősen bevádolt „függetlenségiék“ nem tagadhatjuk meg magunktól a megelégedettség bizonyos érzetét, bár — sajnos — a rendezőség említett intézkedésében rejlő szé-gyenteljes felfogás és gyalázat árnyékát bizony mesz-szire veti.

*

Dr. V i s o n t a i Soma ügyvédnek fentebb közölt soraira vonatkozólag kötelességünknek tartjuk kijelen-teni, hogy a jubileumot rendező bizottságnak állítóla-gos sértése tévedésen alapul. A rendező bizottság egy hozzánk beküldött nyilatkozat szerint az izr. vallásukat korántsem szakította ki a többi vallásfelekezetek sor-rendjéből, hogy utolsóelőtti tisztelgő gyanánt állítsa oda a rendőrség mellé, hanem megadva nekik a helyet, melyre ők mint vallásfelekezet ez alkalommal igényt tarthatnak, a többi vallásfelekezetek közt fognak tisztelegni. A téve-dés onnan eredt, hogy nem a zsidó felekezet, hanem vala-mely fővárosi zsidó egyesület fog tisztelegni a miniszter előtt és ez egyesület lesz az utolsó előtti tisztelgő, nem pedig a zsidófelekezet.

Az „Egyenlőség“

előfizetési feltételei:

Egész évre házhoz küldve	8 frt.
Félévre	4 „
Negyedévre	2 „

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba (IV. ker., Váci-utca II. sz. küldendők.)

A kiadóhivatal.

HIREK.

— Egy zsidó nő a bolgár trónon. Most mikor Bul-gária csillaga emelkedni kezd, érdekes lesz ez a kis tör-téneti visszaemlékezés abból az időből, mikor Bulgária csillaga legfényesebben ragyogott. Több mint öt század-dal ezelőtt, 1360-ban, mikor még a konstantinápolyi Zsó-fia-templom is kereszt ragyogott, egy hatalmas czár ült Bulgária trónján. Sándor János volt a neve, ott szé-kelt a Tirnovát uraló Carevec tetején. Ő volt akkor a Balkán leghatalmasabb ura. A szerbek czárja sógora, az oláh fejedelem apósa volt neki, mindkettőjüket az ő aka-rata vezette, a bizanci császár pedig rettegte hatalmát. De Sándor czár azért mégsem volt boldog. Hatalma or-szágokra terjedt: országokat hódított népének s magának nem birt hódítani egy nőt, kinek keblén megphinhetett volna nagy munkája fáradalmai után. Neje, a vad, műve-letlen oláh asszony, méltatlan volt hozzá és Sándor nem-sokára kolostorba záratta. A hatalmas czár gyakran leszált a Carevec tetejéről és álöltözetben bebolyongta fővárosát, keresve a nőt, az ideált, ki hozzá méltó lehetne. Egy ily alkalommal ráesteledett. Szép, csöndes este volt, a kelő telihold már rá sütött az Arenidák koronázási dombjára, mikor a haza siető czár elhaladt előtte. A székesegyház-ban misét mondtak, az organa kihallatszott a nyitott fő-kapun, A czár önkénytelenül arra tekintett s a küszöbön egy fiatal lányt pillantott meg, a ki közeledtére rémülten akart elmenekülni. — Hová, leánykám? kérdezte a feje-delem, megfogva a leány kis kezét. — Ó bocsánat uram! sikoltott a szép gyermek, nagy fekete szeméit rémülten szögezve a czárra. — Ne félj semmit, kedvesem! Ó, kö-szönöm, köszönöm! mondá a lány, örömmel csókolva kezét a nagy urnak. — Ki vagy, szép tündér és hogy jössz ide? — Szegény zsidó leány vagyok, uram, a büvös orgona vonzott ide . . . Ó bocsáss, bocsáss, ha itt talál-nak egyedül veled, elvesztem. — Jer holnap este Care-vec hegyére, látni akarlak! — A lány arcát kezébe rejtette s így kiáltott: Ó megismertelek . . . Láttalak egyszer, hófehér paripán, koronával, mikor az oláh feje-delemnőt hoztad . . . te vagy az én császárom! A sze-gény császár, a ki százezer szívet dobogtat meg s a kiért még se dobog egy sem igazán, Ó, te igazán szegény csá-szár! mondá busan a leányka és elfutott. A kiszáradt szívü krónikások tovább nem foglalkoznak e szerelmi tör-ténettel, de, hogy a szép zsidó leány nemcsak másnap este, hanem azután is igen sokszor elment a Carevec he-gyére, azt abból következtethetjük, hogy azóta Sándor czár védelmébe vette a zsidókat. Később neje lett és a keresztségben Theodora nevet nyert. Nehány nap mulva Enthymij, Tirnova utolsó patriarkája Bulgária fénylő gyöngydiadélmját illesztette Theodóra aczélfekete fürteire. Egész Bulgária örömrjongással üdvözölte az új czárnét. Theodórának egy fia volt, Simeon és egy leánya, Támár. Simeon uralkodott apja után a Carevenczen. Theodóra 1365. tájban halt meg, emléke még most is él a bolgár népnél. Családja 1393. jul. 17-dikéig uralkodott a Care-veczen, a mely napon az Enthymij patriarka által vé-

delmezett Tirnova elesett az ozmanok rohamá előtt. Tármar herczegnő a hideg, számító, de eredménytelen politika áldozata, I. Murad háremébe került. Sisman czár, a zsidóleány fia, ott esett el Demétriosz napján, az Asendiák koronázási dómja előtt. A janicsárok levágták a fejét s a Mariczába vetették. A Maricza habjai véresen hullámzottak tovább s a habok zugásából véres balladák keltek az utolsó czárról, melyet most is dölölnak a harcban menő bolgár katonák.

— **A szilvágyi zsidózavargás.** Szilvágy községében 1883. aug. 29-én kitört zsidózavargás, melynek fővezére Pászty György ottani tanító volt. A község egyetlen zsidó lakosa Schwarz Rezső többször fordult Bertak Ferencz bíróhoz segélyért, a zavargást megelőző napon boltja és háza őrizetére ismét embereket kért és a faluból távozott. A bíró 8 embert rendelt őrségül Schwarz háza elé s az őrt álló emberek pálinkára szomjazva, azt követelték, hogy a bíró nyitassa fel a Schwarz boltját, a ki hír szerint azóta már ugy is a Fekete tengeren hajózik Palesztina felé. A bíró engedett a kényszerűségnek és pálinkát hozatott ki a boltból az ablakon keresztül. Az őrség felváltására érkezett emberek látva a nagy ivást, még másokat is hívtak, a boltajtót feltörve onnan mindent elhordtak. Később a lakásba is betörték és ott levő butorokat és ruhákat is elhurczolták, miután Schwarz ugy sem jön többet vissza a faluba. Pászty György tanító izgatta a népet, nyíltan hirdetvén, hogy Zalaegerszezen a zsidókat már elfogták és a ki mellettük van, az is elfogatik; a zsidókat verő banda a falu felé tart, hogy az esetleg itt található zsidót leüthesse. A jelszó tehát „üsd a zsidót!” Az izgatásra hallgatott a falu népe és Schwarz házát teljesen megszállta. A fosztogatásnak csak a szolgabíró megérkezése vetett véget, a ki azonnal házkutatást rendelt el kikkél rablott tárgyakat talált. A befogott 30 vádlott ellen elrendelték a vizsgálatot és a budapesti kir. törvényszék előtt tartatott meg a végtárgyalás, melyen a lázadás büntette alól valamennyien felmentettek, Pászty György tanítót azonban izgatás vétsége miatt egy évi államfogházra és 50 frt pénzbírságra ítélte a többi vádlottak közül Bécs Istvánt 3 havi, a többit 1 havi, 14 napi és 8 napi fogházra ítélte lopás vétsége miatt. 28 vádlott az ítéletben megnyugodott, Pászty György és Tollas Egyed Antal felebbeztek. Azonkívül a kir. ügyész valamennyi vádlott terhére. A kir. tábla az első bíróság ítéletét helyben hzgyta. A táblai ítélet kihirdetésekor már Pászty és Tollas Egyed is belenyugodott az ítéletben. Az ügyész azonban felebbezett a kir. Curiához, hol e héten az I. büntető tanácsban Perczel Béla elnöksége mellett tárgyalatván az ügy Manojlovich Emil előadásával. A kir. kuria az elsőbb bíróságok ítéletét indokainál fogva helyben hagyta.

Érdekes hitközségi határozat. Az érmihályfalvai izr. hitközség e napokban érdekes határozatot hozott egy esetben, mely hitközségi viszonyaink ziláltsága mellett, bizonyára nem a legelső, és a legutolsó sem fog

maradni. Mi alantabb regisztráljuk a kérdéses határozatot, mely mindenesetre arra vall, hogy az érmihályfalvai izr. hitközség előjárósága elég erélyesen tud elbánni embereivel és nem szalad minden csirkepörrel a szolgabíróhoz panaszra. A következőkben közöljük a szóban forgó ügyben felvett jegyzőkönyvet, melyből egyuttal a dolog tényálladéka is kitünik. A jegyzőkönyv így hangzik: **J e g y z ő k ö n y v,** felvétel a z ér-mihályfalvai izr. hitközség 1885. november 16-án tartott válsztmányi gyűlésén. Jelen voltak: Elnök: **B e n e d e k M á t y á s.** Alelnök: **M a y e r Z s i g m o n d,** **D e u t s c h I g n á c z,** **R o s e n f e l d L a j o s,** **G r o s s H e r m a n n,** **G l ü c k K á r o l y,** **W e i s z Á b r a h á m,** **Ö e s z t r e i c h e r F e r e n c z.** Elnök a gyűlést megnyitván, üdvözli a válsztmányt s előterjeszti, hogy **O e s t e r r e i c h e r L á z á r** többszöri felszólítás után sem akarja zárszámadását az igazoló bizottság elé terjeszteni, kéri a válsztmányt, **O e s t e r r e i c h e r L á z á r** eljárása fölötti indignációjának kifejezést adni és egyszerűs mind indítványozza, hogy nevezett hitközség által — addig is, míg a törvényes lépések ellene megindíttatnának — erkölcsileg sujtassék. Elnök indítványa egyhangulag elfogadtatott és elhatároztatott, hogy mindaddig, míg **O e s t e r r e i c h e r L á z á r** zárszámadását be nem adja és a számvizsgáló bizottságtól fölmentést nem nyer, minden — a hitközségnél élvezhető jogtól megfosztatik, nevezetesen a Thora felhívásától eltiltatik, vevési joggal nem élhet, szóval a hitközség kebeléből számadásának jóváhagyásáig, kizáratik. Ezen jegyzőkönyv kivonatos másolata a templom ajtaján való kifüggesztésével a jegyző megbizatik. **M a y e r Z s i g m o n d** indítványozza, hogy az előimátkozóknak meghagyassék, miszerint **O e s t e r r e i c h e r L á z á r** részére az ugynevezett »mi schebérech« se mondassék, a mi szintén egyhangulag elfogadtatott. **C z i t r o m J a k a b** jegyző. **B e n e d e k M á t y á s** elnök. **M á y e r Z s i g m o n d** alelnök. **W e i s z Á b r a h á m,** **R o s e n f e l d L a j o s,** **D e u t s c h I g n á c z,** **G r o s s H e r m a n n,** **G l ü c k K á r o l y,** **Ö e s z t r e i c h e r F e r e n c z.**

— **Verescsagin és Renan.** A „Voltaire“ egyik munkatársa meglátogatta »Jézus életének« íróját Renan Ernőt a »Collége de France«-ban lévő lakásán s a Verescsagin ügyről és az orosz festő »Szent család«-járól kikérdezte véleményét. Midőn a hirlapíró megismertette Renant az ügygyel, ez így válaszolt: Verescsagin a »Szent család«-dal nehéz problema megoldását kísérelte meg. Jézus családja fölött sokat vitatkoztak s magam is áttanulmányoztam az összes iratokat, melyek e kérdésre vonatkoznak s világos végeredményre magam sem jutottam. Az evangelisták is ellentmondanak sokban egymásnak: Jézus halála után 50—60 évvel iratván az evangiliumok, keveset foglalkoznak Krisztus emberi vagy isteni származásával. Némi határozottsággal lehet azonban állítani, hogy Jézusnak fél- vagy mostoha-testvérei és nővérei voltak, kikről a szentírás meg is emlékezik. A biblia szerint a keresztfá alatt még egy Mária volt Szüz Márián kívül s ez Cleophas neje volt, és több gyermekkel is meg volt áldva s testvére volt Jézus anyjának, Szüz Máriának. A Márk és Mátyás evangelis-

ták által emlegetett testvérei Jézusnak, J a k a b, J o z s u a és S i m e o n voltak. Egy jeruzsalmi tradíció ezen kívül is tudni akar Jézus „édes testvéreiről.“

— Az antiszemita táborban szélcsend uralkodik. Egyik sem tudja, mit kezdjen. A párt számos csoportra van osztva és az egyesülés jelenleg kivihetetlen. Harom különféle irányzat uralkodik az antiszemita táborban. Az I s t ó c y, V e r h o v a y és S i m o n y i-féle csoportok külön-külön vágyakat és reményeket táplálnak. Istóczy nem tudja, mit kezdjen? Verhovay jelenleg örül, hogy nem bántják, mert sebe, melyet tisztességen ütött, még behegedve nincs. Simonyi Iván pedig szüntelenül keresi a külföldi antiszemitákkal az érintkezést, de nem találja. A függetlenségi párthoz tartozó antiszemiták múlt héten konferenciát tartottak, a melyben elhatározták, hogy Istóczyval szemben tartózkodó állást fognak elfoglalni, és hogy a mérsékelt ellenzéki antiszemita elvtársakkal egy külön pártot alakítani nem hajlandók, szóval elhatározták, hogy kiki saját szakállára csináljon antiszemitizmust. Partfegyelem azonban ne letezzék többé, és a ki legjobban fogja szidni a zsidót és a legbádatabb beszédet fogja tartani, az lesz ezenül a vezér.

— **Gastman Soma** brosürjéből a következőkben idézzük azon sorokat, melyet az anuszemitákról ír. E sorok ekkép hangzanak: Le vannak alczazva, a titok hiába palástoltatott, előkerült a kétes existenzia, ki a világrontóknak anyagot szolgáltatott üzelmeikhez. Figyeljünk: Egy olah (!) illetőségű volt izraelita Brymanus, ki a tal-
mudtudományban állítólag jártas, minden negyed évben vallást változtat a meggyőződés legszentebb zálogát láb-
bal tiporja, jogtalanul »or« címet használ, érettségi bizonyítványt hamisított magának s ez oktatja Rohlingot; egy pszichológiailag józan gondolkodású s komoly értelműnek nem deklaráható individualitástól, egy hamis, az eredeti értelmet megmászító egyéntől tanul Rohling s tanait mint saját kutatásait küldi szét a világba, hogy is-
mertessék el e szakban jaratlanok által kapacitásnak. El is ismertetett hazánkban Verhovay »Függetlenségében«, Istóczy 12 röpiratában, Zimandy beszédeiben és Kom-
lóssy szláv orációiban. Rohling hamis műveiből eszközöket kovácsoltak egy békes felekezet ellen és igaz por-
téka gyanánt árulták a már sokszor félrevezetett népnek. Okuljon ezekből minden magyar ember, lassá be miként törekedtek elvesztésre hazafiatalan agitatorok, miként töl-
tötték be az ártatlan Magyarország egészséges atmosfé-
ráját bűzös anyagokkal s lonyoltsou te velök minden szolidaritást, kiknek különben se soká lesz állandóságuk, a jövő országgyűlési szeszibon eléri őket a nemezis. Az antiszemitizmus daliás megalapítója Magyarországon Istó-
czy Győző, ki folytorosan bizva hős keresztneveben, röpi-
ratok által vélte a magyar nép jó hiszemű-eget kiak-
názni s hogy ez némileg sikerült is, bizonyítja az a frak-
ció, mely ma már pártokra szakadva szeretné az anti-
szemitizmust kormányra jutatni. A mai viszonyok közt
pium desiderium! később meg csalfabb tündérfeny lesz az, nem lévén Magyarországon talaj ily Germánában

csirázó magvak számára. Hogy e frakció is csak ten-
gődik azt maga pan Istóczy mondja röpiratában s hogy
később tengődni sem fog, arról bizonyosságot szerethet
mindenki, ki meg van győződve az oxioima igazságáról
hogy rohamos haladást »rohamos súlyedes szokta követni.«
Lapozzuk csak keresztül e genialis (!) anuszemita öt évi
röpiratait fokról-fokra nagyobb és nagyobb csodabogarak
fognak szemünkbn ötleni. Itt a zsidókat akarja kergetni,
amott vallásukat akarja reformálni, megszüntetni, tovább
azon spekulál, hogyan lehetne egy világra szóló eszlári
skandalumot provokálni stb. elfogult ügyletekkel tölti be
hazaro röpirata kereteit s szétküldi az országba a ma-
gyar nép megmétélyezésére. Túrhetők-e ily nemzetelle-
nes sajtószabadságot kijátszó forumok? Megengedem,
hogy nem sok olvasóik száma, az Istóczy előfizetési fel-
hívásában maga elárulja, mert melyik tisztességes ember
fertőztetné meg haza szentélyét annyi romlottsággal, me-
lyik apa szórakoztatná gyermekét ily lázító olvasmányok-
kal, melyik hazafias egyesület engedné tagjait folytonos
vadakkal és rágalmakkal megmétélyezni? A »Független-
ség« című lap létezésének miért(?)jét éppen nem tu-
dom megtejtetni. Ez az obszkurantizmus netovábbja.
Rossz akarat, hazafiatlanság szülte hazafiság. Törvény
fogja őket in duette eltemetni Megérdemlett sors!

— **Dr. L. Weiss** hazánkfia, aki néhány évvel ezelőtt
Amerikába vándorolt, a hol jelenleg rabbi minőségben
mukodik, a lefolyt hetekben érdekes felolvasást tartott
J a c k s o n b a n. A derék rabbi a zsidóság pártéletéről
olvasott es igyekezett kimutatni, hogy barmennyire elté-
rők legyenek is a zsidók külső ritusai, mégis csak egy
zsidó felekezetet letezik. Megjegyezzük itt egyuttal azt is,
hogy Dr. Weisz jól beszél magyarul is, és hogy már
számos Amerikában élő honfitársakat segélyezett.

— **Svajezi zsidók.** A svajezi köztársaságban mind-
össze 7373 zsidó család lakik, de azért az állam élet
minden nyilvánulásában részt vesznek. Vannak itt zsidó
bírák, zsidó katonatisztek, egyetemi tanárok sat. sat.
Talan ez az egyedüli ország, a hol a zsidók aránylag
legkevesebbet foglalokznak a kereskedelemmel.

— **Szerb és bolgár zsidók.** A szerbek és bolgárok
háborujában az ottani zsidók fontos szerepet játszanak.
A bolgar hadseregben körülbelül 1200 zsidó küzd, a szerb
hadseregben is körülbelül ekkorára teszik a zsidó harczo-
sok számát. Felemlitendő, hogy a bolgár tiszték között
van 5 zsidó — külföldi, — a szerb hadseregben pedig
bennszülött zsidó százados is van.

— **Arczképek.** A jövő hó elején egy »Arczképek«
című munka jelenik meg, mely nagyobb zsidó hitkozsé-
gek elnökeiről tollrajzot nyújt. A mű ára 50 kr. A szerző
a fiatalabb írói nemzedék egyik kiválóbb tagja.

— **Verhovay Gyula** hosszú távollét után múlt héten
legelőször jelent meg a képviselőházban és a szélbaloldal
legszelesőbb padsorában foglalt helyet R á c z Gézával
együtt, kivel a terembe lépett. Verhovayn, a ki szcczénától
tartott, meglátszott a lázas izgatottság, barmennyire is

burkolni igyekezett félelmét. Szerencsére nem történt baja. Megjelenése vakmerő lépés volt, de mindazáltal bántódása nem történt. Ignorálták.

— **Sajtó szabadság korlátozása** vagy a revolver-zsurnalisztika eltörlése e czim alatt jelent meg e napokban egy 21 oldalra terjedő broszúr, mely miként a czime mutatja a revolver-zsurnalisztika ellen lép sorompóba, hogy veszedelmes voltát hirdesse. A szerző G a s t m a n Soma Nagyváradon nyomatta és adta ki füzetét, mely azonban megérdemli, hogy a fővárosban is olvasóra akadjon. Ára 30 kr.

— A **fehérmegyei társaskör** 1885 deczember 1-én az István főherczeg szállóban felolvasó estélyt tart, melynek tárgya B o r o s s Mihály „Gazsi bácsi“ czimű humoreszke és „Énekek az én jegyesemről;“ továbbá Barna Izidor „a becsületes“ czimű műve, melyet Bicskey Róbert ur fog felolvasni. A felolvasás 7 órákor kezdődik. Belépti díj nincsen.

Szerkesztői üzenetek.

Dr. Bl. urnak Bécs. Az újság rendesen jár. A kérdéses tárgyról nem nyilatkozhatunk, mielőtt az okmányokba betekintést nem nyerünk.

Sefard. Nagy haladás! De a java csak ezután következik.

L. J. Komárom. Legjobban cselekszik, ki a szív sugallatának enged, legokosabban, a ki az ész parancsára hallgat; de a ki a szívhez és az észhez egyaránt fordul tanácsért, az sem jó, sem o k o s a n nem cselekszik.

S. M. urnak Versetz. Nincs kifogásunk. Talán később. A szerkesztő jelenleg Budapesten van. A kérdéses cikklet nem ő írta.

Á. Á. urnak Nagyvárad. Abban a feltevésben, hogy levelezési lapunkat meg nem kapta, ezúttal ismételjük, hogy az illető a magy. francia bizt. társaságnak leváltónoka.

Z. Z. urnak Pécs. Iskolatársa volt és a kellő adatokat szolgáltathatja. Különben az országos levéltár is rendelkezésére áll.

H i r d e t é s e k.

Harmincz év óta legjobb hírnévnek örvend!

A németországi gyógyászati ügyszervek által megvizsgált és kitünő alkalmazhatósága végett a magas cs. kir. magyarországi helytartóság által engedélyezett

KÖSZVÉNY-VÁSZON

mindenféle köszvény-, csúz (Rheuma), inszaggatás, mell-gerincz fájdalmak, keresztcsontlájás (Hexenschuss), lábköszvény stb. ellen, mint legelső gyorsan és biztosan gyógyító szer biztos sikerrel használható.

Egy csomag ára 1 frt 5 kr. kettőserejű 2 frt 10 kr.

Dr. Hufeland híres orvos gyógyászati műveiben következőleg nyilatkozott: „Két betegség van, melyek ellen az orvosi tudomány sikertelenül látszék erős gyógyszereket feltalálni; ezen bajok a fejcúz és köszvény.“ — Ezeknek óvszere a köszvény vászon által ölelve van.

Dr. BURON párisi általános sebtapasza

mindenféle sebek, genyedések, körömgyulladások, ugynevezett körömméreg ellen; mindennemű égési sebek, sérülések, harapás, szurás és vágás által ejtett sebek, tyukszem, fagydaganat, stb. stb. ellen, mint első csallhatatlan szer alkalmazható. Egy köcsög ára 70 kr, kisebb köcsög 35 kr. — Postán küldve 10 kr-al több. Valódi minőségben Budapesten egyedül csak Török József ur gyógyszerárában, király-utca; Thallmayer és Seitz gyógyfü-kereskedése, nádor-utca. — Aradon: Tones és Társa. — Brassó: Fabik Ede, gysz. a piacon, Kugler. — Debreczenben: Rothschnek ur gyógyszerárában. — Eger: Köllner gysz. Gyöngyösön: Vozary gysz. — Kolozsvárt: Wolff és Hintz gyógyszerészeknél. — Mohácson: Jozevics Károly. — Miskolcz: Ujházi gysz. — Nagyváradon: Molnár gysz. — Pécsen: Pacher E. — Pancsova: Tautner. — Szegeden: Kovács gysz. — Székesfehérvár: Dieballa Gy. — Zsig-tváron: Ehrenfeld W. — Temesváron: Jahner és Tarczay gyógyszerészek. — Ujvidék: Grossinger gysz.

AZ „EGYENLŐSÉG“ szerkesztősége

november hó 1-től kezdve

IV. ker. Váci-utca 11. szán.

Érkezési órák délelőtt: 10—11.